

sue institutionis ostendit. Est ea de re constitutio Bonifacii VIII, quæ sic se habet : « Præsenti, perpetuo valitura constitutione sancimus, ut Episcopi et alii prælati superiores, « qui ad Sanctam Sedem promoventur... ad commissas eis « Ecclesiæ, absque litteris dictæ Sedis, hujusmodi, eorum « promotionem, confirmationem... continentibus, accedere, « vel bonorum ecclesiasticorum administrationem accipere « non præsumant; nullique eos absque dictarum litterarum « ostensione recipient, aut eis pareant, vel intendant. Quod si « forsan contra præsumptum fuerit, quod per Episcopos, præ- « latos... actum fuerit irritum habeatur. Capitula vero... et « alii quicumque, eos absque hujusmodi dictæ Sedis litteris, « recipientes vel obedientes eisdem, tamdiu sint a beneficiorum « suorum perceptione suspensi, donec super hoc ejusdem Sedis « gratiam meruerint obtinere. » C. *Inunctæ*, 1, DE ELECTIONE, lib. I Extrav. comm.

Non declaratur necessarium esse ut electus sue sedis possessionem ceperit, antequam ullum actum jurisdictionis faciat, sed solummodo requiri ostensionem litterarum apostolicarum. At usu servatur, hocque omnino consentaneum est principiis, ut provisus nullo modo exerceat jurisdictionem ante initiam possessionem sedis; ne simul in eadem Ecclesia sit duplex administratio independens, una promoti, altera capituli, quod sua jura integra servat, donec sibi ostensæ sint litteræ apostolice.

SECTIO V^a

DE EPISCOPIS TITULARIBUS DE ADMINISTRATORIBUS ECCLESiarum ET COADJUTO- RIBUS, ET DE PRÆLATIS JURISDICTIONEM QUASI-EPISCOPALEM HABENTIBUS.

Absolvemus canonicas questiones de majoribus Prælatis, pauca adjiciendo de Episcopis titularibus, de coadjutoribus, seu auxiliaribus Episcoporum, et de prælatis obtainientibus jurisdictionem quasi-episcopalem, que prætermittente eo minus expedit quod locum teneant inter cæteros Episcopos, et sub quodam respectu iisdem juribus potiantur.

ARTICULUS I. — DE EPISCOPIS TITULARIBUS⁴.

210. — I^o Quid sint Episcopi titulares, et quæ sit ratio institutionis horum Præsulum?

I. Episcopi titulares, qui vulgo appellantur *Episcopi in partibus*, hi sunt quos Sancta Sedes assumpsit ad titulum Ecclesiæ existentis in regionibus infidelium, carentis clero et populo christiano.

Duo haec notanda ut accurata notio Episcopi titularis habetur: unum, quod sit assumptus ad titulum Ecclesiæ certæ

⁴ Andreucci, dissert. de *Episcopo titulari*; — Fagnan, *de Privilegiis, lib. V Decr., cap. Episcopalia, n° 54-61*; — Thomassin, *Vetus et Nova Disciplina*, part. I, cap. xxviii.

ac determinatæ, cui proinde fœdere spirituali conjungitur, et in quam sua institutione potestatem jurisdictionis saltem habitualis accipit; alterum, quod illa Ecclesia olim in cathedralē erecta, nunc caret clero et populo christiano; tametsi ibidem nonnulli forte sint fideles et sacerdotes.

Exinde concludas 1º Episcopos titulares non posse ad aliam Ecclesiam transferri, nisi S. Pontifex prius illos absolverit a vinculo prioris Ecclesiae cuius titulum habent; 2º canones statuentes de Episcopis, præsertim quoad ordinem et dignitatem episcopalem, suam habere applicationem in Episcopos titulares, nisi sit ratio præsumendi legislatorem noluisse eos suo decreto comprehendere, quod ex objecto legis facile dignosci potest.

II. Nullum vestigium in monumentis priorum sæculorum reperitur institutionis Episcoporum *titularium*, non enim cum illis comparandi sunt Episcopi vagi, nullæ Ecclesie adscripti, de quibus identidem actum fuit; nec chorepiscopi, etiam charactere episcopali insigniti, qui tanquam vicarii Episcoporum in oppidanis Ecclesiis partes agebant, que nunc vicario foraneo, seu archipresbytero rurali committuntur⁴. « Videntur, ait « Andréucci, initium habuisse sub tempore quo orientales « regiones magna ex parte in infidelium venerunt potestatem, « id est sub finem seculi decimi tertii. » Ea tempestate Sancta Apostolica Sedes Ecclesiæ ibidem constitutis, quantum possibilis dabatur, providit, et sicubi Episcopo opus erat ad curam fidelium vel ad infidelium conversionem ordinando, eum assumebat ipsi collato titulo alicujus Ecclesiae in partibus infidelium, donec certam sedem ipse sibi constituisset in iis ad quas mittebatur nationibus. Forte etiam dici potest aliam fuisse occasionem ejusdem institutionis: quamdiu scilicet spes aliqua affulsa urbes recuperandi episcopales, Pontifices Romani consueverunt illarum titulum præsulibus conferre, præsertim quando non pauci adhuc christiani et quidam clerici illici-

⁴ Cf. Selvagio, *Antiquit. christian. Institutiones*, lib. I, cap. xv.

degerent. Processu deinde temporis, tametsi spes illa recuperandi evanuerit, et religio christiana fuerit abolita iis in locis, Ecclesia tamen Romana perstitit ad earumdem Ecclesiarum titulum Episcopos pro temporum et negotiorum opportunitate ordinare. (Andreucci, part. I, cap. 1, n. 9, 10.)

III. Quævis origo huic institutioni assignetur, convenienter servatur usus promovendi, cum sapienti quidem moderamine, Episcopos titulares. Multum enim expedit esse Episcopos qui sine propriarum diœceseon onere, gravia munera obire possint ad nutum S. Pontificis, tum in urbe Roma, si auctoritative præsint negotiis Episcoporum, aliisque curis sollicitudinis apostolicæ; tum in provinciis, si coadjutores, seu temporarii, seu perpetui cum futura successione dentur Episcopis qui amplissimas diœceses tenent, aut qui præ infirmitate corporis impares sunt sustinendo ponderi regiminis suæ Ecclesiae. Non minus conveniens est ut ad titulum Ecclesiarum veterum in partibus infidelium promoveantur: omnes quippe viri sapientes bonum arbitrantur retinere cum debito honore memoriam Ecclesiarum quæ tot sanctorum Antistitum virtutibus olim nobilitatæ sunt. Nec dicatur ficticias esse in statu præsenti has Ecclesias, cum in regionibus ubi constituantur neque ullus supersit clerus neque populus christianus, unde nec ulla est materia jurisdictionis quæ in notione episcopatus continetur. Nam ipsimet infideles aliquatenus subduntur jurisdictioni spirituali, eo sensu quod vocantur ad fidem; unde S. Pontifex potest his populis constituere Episcopos ad annuntiandum Evangelium, si opportunum judicaverit; quanto magis servare, et cui voluerit conferre titulos canonice olim erectos?

211. — IIº Quæ sint jura Episcoporum titularium?

Jura Episcoporum titularium considerari possunt sub triplici respectu, scilicet: ordinis, jurisdictionis, et dignitatis seu præminentiae.

I. Ratione ordinis, Episcopi titulares possunt valide exercere

PARS I. EPISCOPI.

omnes actus ordinis episcopalis, ne exceptis quidem actibus quos Ecclesia huic ordini lege canonica annexuit; non possunt vero licite, nisi de licentia Ordinarii.

Prima pars certissima est quoad omnes actus qui jure divino ordini episcopali annexi sunt: hanc etiam certam habent communiter doctores quoad actus ceteros, quales sunt, v. g., collatio tonsuræ, Ecclesiarum consecratio, benedictiones episcopales. Quamvis enim Ecclesia possit hos actus irritare quando indebita fiunt, nihil tamen convincit quod reapse illos velit irritare; quapropter non iterantur quæ Episcopus in hac materia præter fas gessit.

Secunda pars sequitur ex constantissima disciplina, quam præsertim sanxit concilium Tridentinum, sess. vi, cap. v; ubi sub pena suspensionis ab exercitio ordinum, omnibus Episcopis interdixit, ne « cujusvis privilegii prætextu, pontificalia in alterius diœcesi exercere, nisi de Ordinarii loci expressa licentia, præsumant. » Insuper sess. xiv, cap. ii, statuit: « Nemo Episcorum qui titulares vocantur, etiamsi in loco nullius diceesis, etiam exempto... vigore cujusvis privilegii sibi de promovendo quoscumque ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum etiam prætextu familiaritatis continuae commensalitatis suæ, absque sui proprii Prælati expresso consensu, aut litteris dimissoriis, ad aliquos sacros aut minores ordines, vel primam tonsuram, promovere, seu ordinare valeat. » Igitur nullibi, sine licentia Ordinarii, exercere possunt pontificalia, v. g.: missas solemniter celebrare cum baculo et vestibus pontificiis, Ecclesias consecrare, dare solemnes benedictiones more Episcoporum, conferre sacramentum confirmationis.

II. Ratione *jurisdictionis*, dicendum est Episcopos titulares habere jurisdictionem habitualem, seu radicalem, in suam Ecclesiam, incompletam vero, defectu materiae in quam illam exercere valeant. Habent quidem illam jurisdictionem radicalem quæ cuilibet Episcopo, jure divino, virtute ordinationis competit:

ART. I. EPISCOPI TITULARES.

deest vero materia, non sunt subjecti; non ea quidem ratione quod plerumque nulli sint christiani, sed præsertim quoniam S. Pontifex sibi privative reservat curam actualem hujus Ecclesiæ, quam committit vicario apostolico in cuius districtus ambitu continetur. « Cæterum, ait Andreucci, simul ac in suam civitatem ad quam sunt ordinati admitterentur, et delegatus apostolicus ab ejus gubernatione removeretur, possent absque ulla alia concessione Pontificis, et facta mutatione ex parte ipsorum Episcoporum, christianos fideles judicare. » (Part. II, cap. iii, n° 106.)

Hinc concludimus Episcopum titularem non posse audire in confessione christianos in sua Ecclesia commorantes, nec sacerdotem deputare ad prædicandum Evangelium fidelibus seu infidelibus qui ibidem reperiuntur, aliosve actus jurisdictionis facere; imo nec suos familiares in foro interiori a peccatis absolvere, si quidem caret jurisdictione proxima.

Existimat Andreucci Episcopum valide, non licite, assistere matrimonio sui subditi, quia est Episcopus hujus incolæ, et idcirco per illius præsentiam satisfit legi Tridentinæ. Assistere matrimonio non reputatur actus jurisdictionis.

Episcopi titulares possunt convocari ad concilium generale, et si convocentur, habent suffragium decisivum, quandoquidem sunt ordine et dignitate veri Episcopi et assumpti a S. Pontifice in partem sollicitudinis Ecclesiæ universalis. Verumtamen nulla necessitas cogit, nec consuetum est ut re ipsa convocentur. In concilio Tridentino, quamvis tunc temporis plures essent ejusmodi Præsules, nullus eorum interfuit nomine proprio, ac solo titulo sui Episcopatus. — Possunt etiam invitari ad concilium provinciale, in quo tamen votum decisivum non habent, quia jurisdictione carent in provinciam, nisi Episcopi provinciae hoc votum illis attribui sponte voluerint.

III. Ratione *dignitatis*, haec sunt jura Episcoporum titularium: 1° possunt ubi vis terrarum deferre vestitum prælatitium sui ordinis, et annulum quod signum est unionis cum sua Ec-

clesia gerere, atque uti in sacris functionibus ornamentiis et insignibus episcopalibus, quando de licentia Ordinarii exercent pontificalia. 2º Servant tum Romæ, tum extra urbem Romam, quando plures simul Episcopi convenient, locum quem sibi assignat ordo promotionis in eadem linea; quamobrem Archiepiscopus titularis antiquior præcedit omnibus Archiepiscopis et Episcopis residentialibus qui recentiores sunt; item pari jure Episcopus titularis antiquior præcedit Episcopis residentialibus recentioribus. Supponimus tamen illum non concurrere cum Episcopo diœcesano cui alii etiam Archiepiscopi et Patriarchæ locum cedere debent: abstrahimus insuper a casu quo invitati sunt ad concilium provinciæ, ubi sedent post Episcopos suffraganeos, quia rationi consonum videtur ut Præsules qui jurisdictione carent, locum cedant Episcopis qui, una cum suo Metropolitano, jus dicunt in provinciam statutis synodalibus. 3º Gaudent privilegio canonis *Quia periculosum*, 4, DE SENT. EXCOM., lib. V, in viº, quo cavitur ne Episcopi incident in suspensionem vel interdictum a jure vel ab homine, nisi eorum specialis mentio habeatur. Habet etiam privilegium oratorii privati, et altaris portatilis, more aliorum Episcoporum, et sub conditionibus per decreta apostolica præfixis.

212. — IIIº Quæ sint obligationes Episcoporum titularium? Episcopi titulares, eadem lege qua cæteri Episcopi, tenentur 1º intra tres menses a die confirmationis consecrationem suscipere, nisi excusat aliqua moralis impossibilitas (Conc. Trid., sess. xxiii, cap. ii); 2º emittere professionem fidei cum juramento, cuius formula traditur in Pontificali Romano. Sunt quidem in hoc juramento nonnulla quæ non afficiunt illos; v. g., quæ ad residentiam et curam gregis referuntur; sed juramenta præstantur cum subauditâ restrictione quam jus vel consuetudo induxit. 3º Juxta quosdam, debent animum habere se eo conferendi ubi est sua Ecclesia, si civitas veniret in potestatem Principum christianorum; quod concludunt ex lege generali residentiæ, et litteris apostolicis quibus Pontifex ait: *Tibi quod*

donec dicta Ecclesia ab infidelibus detinebitur ad illam accedere, et apud eam personaliter residere, minime tenearis, apostolica auctoritate indulgemus. (Andreucci, part. IV, § 1, n. 195, 196.) 4º Utrum teneantur visitare limina apostolorum, non constat. Affirmandum censuit Benedictus XIV (*de Synodo*, lib. XIII, cap. vi, n° 5), qui tamen aliam opinionem amplecti visus est in alia parte ejusdem operis. (Lib. II, cap. vii, n° 2.) Ratio sententiae affirmantis est, quod præter relationem status diœcesis quod est tamen objectum præcipuum legis Sixti V, sunt actus venerationis erga Sanctorum Apostolorum cineres, et submissionis debitæ Romano Pontifici, qui eadem lege continentur.

213. — IVº Quæ sint jura et obligationes Episcoporum titularium qui in vicarios apostolicos, administratores, seu coadjutores assumuntur?

1º Vicarii et administratores apostolici quibus cura diœcesis demandatur, sede vacante, eamdem jurisdictionem habent quæ jure communi potiuntur Episcopi residentialis; his tantum exceptis quæ a S. Pontifice, decretis S. Congregationis Episcoporum, et regulis S. Congregationis Rituum, excepta sunt.

2º Coadjutores, qui et *Auxiliares* vel *Suffraganei* quandoque nuncupantur, alii dantur Episcopis qui omnino impediuntur suas diœceses per seipso regere, alii vero dantur Episcopis qui non sunt inhabiles regere diœcesim, sed impediuntur ob infirmitatem, ætatem proiectiorem, aut negotia.

In priori casu, coadjutores habent plenam facultatem ea omnia gerendi in spiritualibus et temporalibus quæ complectitur et requirit officium episcopale, dum Episcopus retinet tantummodo suum titulum, et habitu jurisdictionem. Ita aliquando ordinatur, quando Episcopus non potest residere in sua diœcesi, ut olim Card. Fesch., arch. Lugdunensis, et etiam quando canonicæ fuit interdictus ab officio episcopali, non vero e sua sede dejectus.

In secundo casu, coadjutor non debet se immiscere in exer-

citium pontificalium, neque jurisdictionalium quibus ipse Episcopus potest et vult fungi, neque negotia expedire quibus idem Episcopus ex causa rationabili contradicit. Ratio est quod, ex hypothesi, Episcopus retinet habitu simul et actu jurisdictionem in suam diocesim; coadjutor non in alium finem ipsi datus fuit nisi ut eum adjuvet; ergo jure potest ea omnia sibi reservare quae per seipsum exequi valet, et etiam alienum Episcopum identidem ad quosdam actus pontificales deputare, modo id non fiat cum injuria coadjutoris.

3º Officium administratoris et vicarii apostolici est amovibile ad nutum S. Pontificis; qui constitutus fuit litteris apostolicis administrator diocesis, Episcopo impedito, vel sede vacante, non cessat ab officio sibi commisso, quando Episcopus moritur, sed expectare debet quoadusque S. Pontifex illum ab eodem officio retraxerit, aut novus titularis ad illam sedem promotus, possessionem ceperit canonice. Non potest proinde capitulum interea providere regimini Ecclesiae deputatione vicariorum capitulare¹. Quod vero ad coadjutores attinet, distinguere oportet an coadjutoria sit temporalis, an perpetua cum futura successione. Coadjutoria temporalis revocatur ad nutum S. Pontificis, et praeterea coadjutor nullum jus amplius retinet, mortuo coadjuto Episcopo. E contra coadjutoria perpetua, cum futura successione, non revocatur, nisi propter canonicas causas, ut supra diximus de officio episcopali. Coadjutor accepit vi sui tituli jus ad beneficium et officium, quod, eveniente obitu coadjuti, ipso facto transit in jus in re, quin requiratur nova collatio seu nova institutione. Dimittis illico titulum Episcopatus in *partibus infidelium* quem acceperat, et praefert titulum Ecclesiae cuius fit pastor ordinarius².

¹ Ita observatum fuit Lugduni, mortuo Card. Fesch, tametsi nonnullae difficultates ea de re ortae sint, quia ignorabatur tenor et extensio brevium apostolicorum. *Vérité sur le card. Fesch.*

² Fagnan, in cap. *Ex parte*, tit. de CLERICIS EGROTANTE, lib. III Decret.; — Ferraris, *vº Episcopus*, art. vii, et *vº Coadjutor*; — Decreta authentica S. Congreg. Rituum. Vid. præsertim n° 3952 et 3140 ed. recentioris.

Quis honor tribui debeat Episcopis titularibus, administratoribus, suffraganeis, seu coadjutoribus, quando adsunt choros, et quando celebrant pontificaliter, non est hic dicendi locus. Hec decretis S. Congregationis rituum prefinita exponunt scriptores liturgici in suis commentariis libri *Cærenonialis Episcoporum*.

214. — Iº Qui sint prælati inferiores Episcopis et quotuplicis speciei distinguantur?

I. Prælati generatim dicuntur qui aliis cum honore et jurisdictione præficiuntur; prælatura enim est gradus honorificus in Ecclesia, cum jurisdictione in subditos. Hanc tamen denominacionem in sensu strictiori in præsenti sumemus. « Licet, ait Fagnan, late sumpto vocabulo, quilibet clericus habens curam animarum dicatur prælatus, ut probat cap. *Tua*, 4, de CLERICO ÆGROT., et minus late prælatorum appellatione intelligentur etiam alii habentes majorem prærogativam sine jurisdictione, ut Plebani, Decani, Archipresbyteri, et consimiles; stricte inferiores Episcopo non dicuntur prælati nisi habeant ordinariam jurisdictionem fori contentiosi. » (Fagnan, in cap. *Relatum*, 4, de CLERICIS NON RESID., et cap. *Cum ab Ecclesiis*, 5, de OFF. ORDIN., lib. I Decret.)

II. Praelatorum tres species assignantur: 1^a eorum est qui certo generi personarum alicujus Ecclesiae seu monasterii præsunt, cum passiva exemptione a jurisdictione Episcopi. Hujus generis sunt quidam præpositi sacerdtales, seu abbates, seu

¹ Cf. Card. Petra, Comm. in const. IV Calixti III, tom. V, p. 47; — Bened. XIV, de Synodo, lib. II, cap. xi; const. *Apostolica servitutis*, n° 76, an. 1743: *Inter multa*, n° 53, an. 1747; — Berardi, dissert. V, cap. iii.

decani, qui, una cum sua Ecclesia ejusque Ecclesiæ clericis et administris quibus præficiuntur, subsunt immediate Romano Pontifici. 2^a Species est prælatorum habentium jurisdictionem ecclesiasticam, etiam fori externi, in clerum et populum certi loci, intra fines diœcesis consistentis, quæ undique circumscripta bitur. 3^a Species est prælatorum qui habent jurisdictionem ecclesiasticam utriusque fori, in clerum et populum alicujus loci a diœcesi cujuscumque Episcopi separati. Hujus generis prælati nobilissimi sunt inter inferiores; proprio et singulari nomine appellantur *nullius*, scilicet nullius diœcesis, et locorum Ordinarii annumerantur.

III. Canonistæ animadvertunt tribus modis contingere potuisse, ut aliquis locus nullius sit diœcesis, scilicet, origine, privilegio et præscriptione. *Origine* quidem, si forte in diœceseon et provinciarum divisione quedam loca remanserint omnino extra limites cujusque diœcesis Episcopis assignatae, et fuerint immediate subjecta Apostolicæ Sedi, donec constructis ibi ecclesiis seu monasteriis, SS. Pontifices deputarent presbyteros, seu abbates qui illis præsenterent, et loco Episcoporum in clerum et populum jurisdictionem exercearent. Rem ita unquam evenisse parum probabile est; sed conjicere licet quedam fuisse loca deserta olim a suis prælatiis quando ea pagani aut hæretici occupaverunt, et illuc deinde restitutas paulatim Ecclesias a viris religiosis qui, adepta administratione a S. Sede, omnia sensim in statum pristinum restituerunt. « Verum, adnotat sapienter Berardi, si id recipitur, dicemus diœcесim illam *nullius* ex apostolico privilegio, « potius quam ex origine sua, talem dici. » Itaque privilegio, et legitima præscriptione, acquiritur prælatura quæ *nullius* sit diœcesis. *Privilegio* apostolico constituitur territorium *nullius*, si S. Pontifex supprimendo unum episcopatum, vel ab illo episcopatu certum territorium separando, illuc præficiat inferiorem prælatum cum jurisdictione quasi-episcopali in clerum et populum. *Præscriptione* insuper acquiritur status *nullius*, si prælatus inferior per immemorabile tempus exercuerit in certa parte

diœcesis jurisdictionem quasi-episcopalem in clerum et populum, privative ad Episcopum.

215. — II° Quæ sint jura prælatorum Episcopis inferiorum?

I. Prælati qui territorium regunt in diœcesi Episcopi constitutum, habent jurisdictionem quasi-episcopalem, adeo ut, exceptis quæ ordinis episcopalium sunt, omnia fere quæ ad jurisdictionem episcopalem pertinent, peragere valeant. Diximus *omnia fere*: et merito canonistæ hanc jurisdictionem quasi-episcopalem appellant, quoniam aliqua sunt, sat gravis momenti, quæ non possunt agere hi prælati, vi jurisdictionis suo titulo annexæ, nisi speciale obtinuerint privilegium a Sancta Sede. Scilicet non possunt 1° convocare synodum, nec indicere concursum ad parochiales Ecclesias vacantes; 2° concedere clericis litteras dimissorias, ordinationis causa; 3° indulgentias dare, nec absolvere a censuris et irregularitatibus de quibus agitur in cap. vi, sess. xxiv, conc. Trid. Præterea, qui habent suum territorium in una diœcesi, nequeunt Episcopum alienum advocare causa exercendi pontificalia, nec certos casus in foro pœnitentiæ sibi reservare, nec confessarios approbare pro sæcularibus, nec dare facultatem concionandi.

II. Quæ non subsunt jurisdictioni prælatorum, de quibus modo, reservantur Episcopo diœcesis intra cujus fines locus constituitur, vel Episcopo viciniori si agatur de prælatura *nullius*: vicinior autem ille intelligitur cujus Ecclesia cathedralis proximior est abbatiali, seu collegiate quæ est *nullius*, a viis ordinarii distantiam locorum dimetiendo.

Eadem regula servatur quoad visitationem; nam et prælatura etiam *nullius* subduntur visitationi Episcopi, saltem tanquam delegati Sedis Apostolicæ. Quis autem ordo præscribatur in hac visitatione, quæve loca et Ecclesias Episcopi visitare debeant, quando concurrunt cum prælatiis regularibus, non est hic nobis dicendum, quia non sunt in nostris regionibus hujusmodi jurisdictiones. Hæc exponit Fagnan in cap. *Nullus Epis-*

copus, DE PAROCHANIS ALIENIS, lib. III Decret., ubi multa concessit de proposita quæstione.

Nota. Sunt alii Ecclesiæ Romanæ officiales qui etiam titulo Prælatorum decorantur, et in varias classes distinguuntur. De Auditoribus Rotæ et de Protonotariis diximus supra (n°s 118, 123); de cæteris Prælatis, quales sunt Camerarii sive *Participantes*, sive *Supranumerarii*, etc..., nihil in præsenti notabimus, quia nulla jurisdictione, qua tales, potiuntur in Ecclesia. Quæ insignia præferre possint; an aliqua præcedentia illis tribuenda sit in cæteros clericos, quando processionibus aut conventibus Ecclesiasticis intersunt; quinam ex ipsis, et sub quibus conditionibus ac restrictionibus, valeant uti Pontificalibus, pendet a prærogativis quas a S. Sede obtinuerunt, et exponendum habent scriptores rerum liturgicarum ex variis decretis S. Congregationis Rituum. (Decretum 27 sept. an. 1659 multa ea de re determinavit, ut nonnulli abusus abolerentur et induceretur uniformitas.)

SECTIO VI^a

DE SYNODIS EPISCOPORUM.

Cum in præcedentibus dixerimus de jurisdictione Episcoporum in suas diœceses, et de hierarchia inter ipsos constituta, debemus de synodis disserere quibus jurisdictionem exercent extra limites diœcesis singulis assignatae, tum in provinciam, tum in omnem regionem suæ gentis, tum etiam in universalem Ecclesiam.

ARTICULUS I. — DE SYNODIS GENERALIBUS.

216. — Synodus generalis est conventus ad quem omnes Episcopi Ecclesiæ universalis vocantur auctoritate legitima, ad tractandum de negotiis fidei, morum et disciplinæ. Celeberrima habentur in antiquitate concilia œcumenia, « a quibus tot effluxere sanctissimæ constitutiones quæ sunt, ait Card. Petra pars præcipua juris canonici¹. » Multa apud theologos habentur de synodis generalibus; in præsenti sufficiet exponere 1° quo jure convocentur; 2° quæ sit illarum auctoritas; 3° an debeant confirmari a S. Pontifice.

217. — I^o Cujus sit convocare concilium generale et eidem præsidere?

I. Certum est omnibus catholicis ad S. Pontificem solum per-

¹ Card. Petra, tom. II, *Commentarium in const. ix Alexand. III, n° 4.*